

UMOWA O WSPÓŁPRACY

Umowa o współpracy to tzw. umowa nienazwana, i trudno jest wskazać jej uniwersalną wersję, tak aby nadawała się ona do zastosowania w każdej sytuacji. Ale można określić ogólne warunki, jakie powinna spełniać.

RADOSŁAW SKIBA

Umowę o współpracy mogą zawrzeć ze sobą różne podmioty (przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego itp.) i może ona dotyczyć rozmaitych kwestii.

Na czym polega

Umowa o współpracy to często nazwa potoczna używana dla umów o różnym charakterze. Wiele umów zawiera w swojej treści zapisy o współdziałaniu stron. Ich cechą wspólną jest deklaracja stron o podjęciu wspólnego działania – wszystkie można nazwać umowami o współpracy.

Szczególnym rodzajem umowy o współpracy jest umowa partnerska. Przez umowę partnerską rozumiem umowę zawartą pomiędzy organizacjami lub pomiędzy organizacjami a administracją publiczną/jednostkami podlegającymi administracji – z reguły na potrzeby realizacji jakiegoś projektu, programu. W rozważanym tu sensie umową o współpracy jest np. umowa sponsoringu. W jej przypadku współpraca polega jednak na wspieraniu przez sponsora działań sponsorowanego w zamian za reklamę, promowanie marki sponsora przez sponsorowanego.

Umowa nienazwana

Umowa o współpracy zawierana jest na podstawie art. 353¹ Kodeksu cywilnego. Przepis ten określa zasadę swobody umów, zgodnie z którą strony zawierają

ce umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swojego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) opisywanej w umowie relacji, a także przepisom i zasadom współzycia społecznego (zasada słuszności i uczciwego obrotu). Oznacza to, że, co do zasady, strony mogą swobodnie określić warunki umowy o współpracy i muszą brać pod uwagę jedynie przepisy prawa mające charakter bezwzględnie obowiązujący. Umowa nie może też mieć na celu obejścia prawa.

W teorii prawa cywilnego wyróżnia się umowy nazwane i nienazwane. Umowa nazwana to każdy typ umowy mniej lub bardziej szczegółowo uregulowanej w przepisach. Przyjmuje się, że umowa nazwana to umowa o ustawowo określonych cechach. Przepisy prawa zawierają pojęcie i istotne elementy takiej umowy oraz nadają jej odrębną nazwę. W Kodeksie cywilnym określone zostały umowy typowe, takie jak: sprzedaż, zamiana, darowizna i inne. Zgodnie z zasadą swobody umów kontrahenci mogą zawierać także innego rodzaju umowy, dla których brak jest szczególnych regulacji prawnych. Określa się je mianem umów nienazwanych¹. Taką umową nienazwaną jest właśnie umowa o współpracy.

Treść: strony umowy, zobowiązania stron

W każdej umowie muszą się znaleźć postanowienia stanowiące pewne minimum, bez którego nie można mówić o powstaniu zobowiązania.

Przede wszystkim umowa musi określać strony, tak aby wiadomo było, kto zawiera umowę. W przypadku organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców posiadających osobowość prawną (np. spółek) konieczne jest wskazanie, kto reprezentuje stronę zawierającą umowę i na jakiej podstawie. Jeżeli umowa jest zawierana przez

osoby upoważnione do reprezentacji (członków zarządu), to należy sprawdzić, czy sposób reprezentacji jest zgodny ze statutem, umową spółki oraz czy znajduje potwierdzenie w KRS. Istnieje bowiem domniemanie, że osoba ujawniona w KRS jako reprezentant podmiotu jest rzeczywiście upoważniona do występowania w jego imieniu. Jeżeli strona umowy jest reprezentowana przez pełnomocnika, należy sprawdzić, czy pełnomocnik jest należycie umocowany, tzn. czy posiada pełnomocnictwo i czy jego zakres obejmuje uprawnienie do zawarcia umowy.

Umowa o współpracy jest umową zobowiązującą, czyli jedna ze stron (wierzyciel) może żądać od drugiej (dłużnika) określonego zachowania się. Jest to też umowa dwustronnie zobowiązująca, gdyż obie strony są równocześnie zobowiązane i uprawnione do żądania spełnienia świadczenia od siebie nawzajem.

Umowa o współpracy musi precyzować, do czego zobowiązują się podpisujący umowę. Są to najistotniejsze jej postanowienia – powinny jasno i jednoznacznie określać zobowiązania obu stron.

Należy pamiętać, że zobowiązaniu jednej ze stron odpowiada prawo drugiej strony. Umowa o współpracy jest zazwyczaj umową, w której zobowiązania (świadczenia) stron są określone ogólnie. Często umowa ta ma charakter umowy ramowej, która wyraża zamiar stron nawiązania współpracy w jakiejś dziedzinie, natomiast szczegóły współpracy są określone w umowach (np. zlecenia, darowizny, sponsoringu) zawieranych na podstawie ustaleń umowy ramowej.

Przykład

Organizacja pozarządowa i firma badania rynku i opinii społecznej zawierają umowę o współpracy w zakresie prowadzenia badań na temat dobroczynności w Polsce i ustalają, że konkretne działania będą podejmowane na podstawie każdorazowo zawieranych umów – zleceń przeprowadzenia określonych badań opinii społecznej. W takim wypadku umowa o współpracy wyraża wolę, intencję współpracy i określa potencjalny obszar, na którym współpraca będzie realizowana, nie precyzując jednakże konkretnych działań żadnej ze stron.

Co powinna zawierać?

Przykładowo umowa o współpracy powinna zawierać:

» określenie stron umowy (pełne dane rejestrowe i adresowe partnerów) oraz określenie osób upoważnionych do podpisania umowy);

» informacje o przedmiocie, którego dotyczy umowa (np. współpraca przy promocji warsztatów), pamiętajmy, że rodzaj działania określony w umowie powinien wynikać lub być zgodny ze statutem (celami) danej organizacji;

» informacje o zobowiązaniach każdej ze stron (spisane bardzo dokładnie, z terminami itp.);

» czas obowiązywania umowy oraz warunki, sposób i termin wcześniejszego jej wypowiedzenia;

» informacja o osobach wyznaczonych do kontaktu w zakresie współpracy (może się zdarzyć, że osoba, z którą prowadziliśmy ustalenia, zmieni miejsce pracy – dokładnie spisana umowa ułatwi kontakt z jej/jego następcą);

» określenie sposobu postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się z umowy.

Im bardziej szczegółowa umowa, tym mniejsze ryzyko niejasności w trakcie realizowania współpracy.

Pamiętajmy, że o charakterze umowy decydują zawarte w niej postanowienia, a nie nazwa umowy. Dlatego też umowa o współpracy zawierająca zobowiązanie jednej ze stron do przekazania środków pieniężnych na rzecz drugiej ze stron lub na rzecz realizowanego przez nią programu może być tak naprawdę umową darowizny lub dotacji lub też sponsoringu. Wszystko zależy bowiem od szczegółowych postanowień umowy, a nie od tego, jaką jej nazwę ustalą między sobą zawierający ją.

Zazwyczaj umowy są zawierane w formie pisemnej. Każda ze stron powinna mieć swój podpisany egzemplarz umowy.

Jak długo trwa umowa

Zwykle umowa wskazuje miejsce spełnienia świadczenia, czas wykonania zobowiązania oraz czas obowiązywania umowy. Umowa o współpracy, zgodnie

z ogólnymi zasadami, może zostać zawarta:

» na czas oznaczony – wówczas wygasa po okresie, na jaki została zawarta, i nie ma w zasadzie możliwości jej wcześniejszego jednostronnego rozwiązania;

» na czas nieoznaczony – wówczas wiąże podpisujących umowę do czasu jej wypowiedzenia przez jedną ze stron. Jeżeli zawierający umowę na czas nieoznaczony nie uregulowali okoliczności rozwiązania umowy, każda ze stron może ją wypowiedzieć z zachowaniem określonych w przepisach okresów wypowiedzenia.

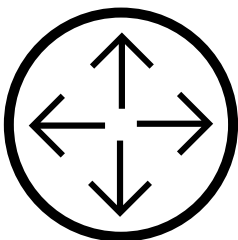
Organizacje często zawierają umowy o współpracy na czas oznaczony, np. w związku ze współdziałaniem przy realizacji projektu.

¹ *Elementy prawa*, red. W. Kocot, *Prawo cywilne* – W. Kocot i J. Janiszewski, Difin, Warszawa 2004.

PODSTAWA PRAWNA

» Ustawa z dn. 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), art. 353

RADOSŁAW SKIBA – prawnik, wykładowca Collegium Civitas, szkolenowiec i ekspert ds. prawa organizacji pozarządowych.

poradnik.ngo.pl

Najnowszy poradnik dla zakładających i prowadzących organizację – dostępny on-line i bezpłatnie!

Znajdziesz w nim informacje i porady:

- » jak założyć organizację pozarządową » jak uzyskać status OPP i z czym to się wiąże
- » jak współpracować z administracją » oprócz tego: akty prawne, ważne terminy, wiadomości prawne

Nie czekaj! Odwiedź poradnik.ngo.pl już dziś!